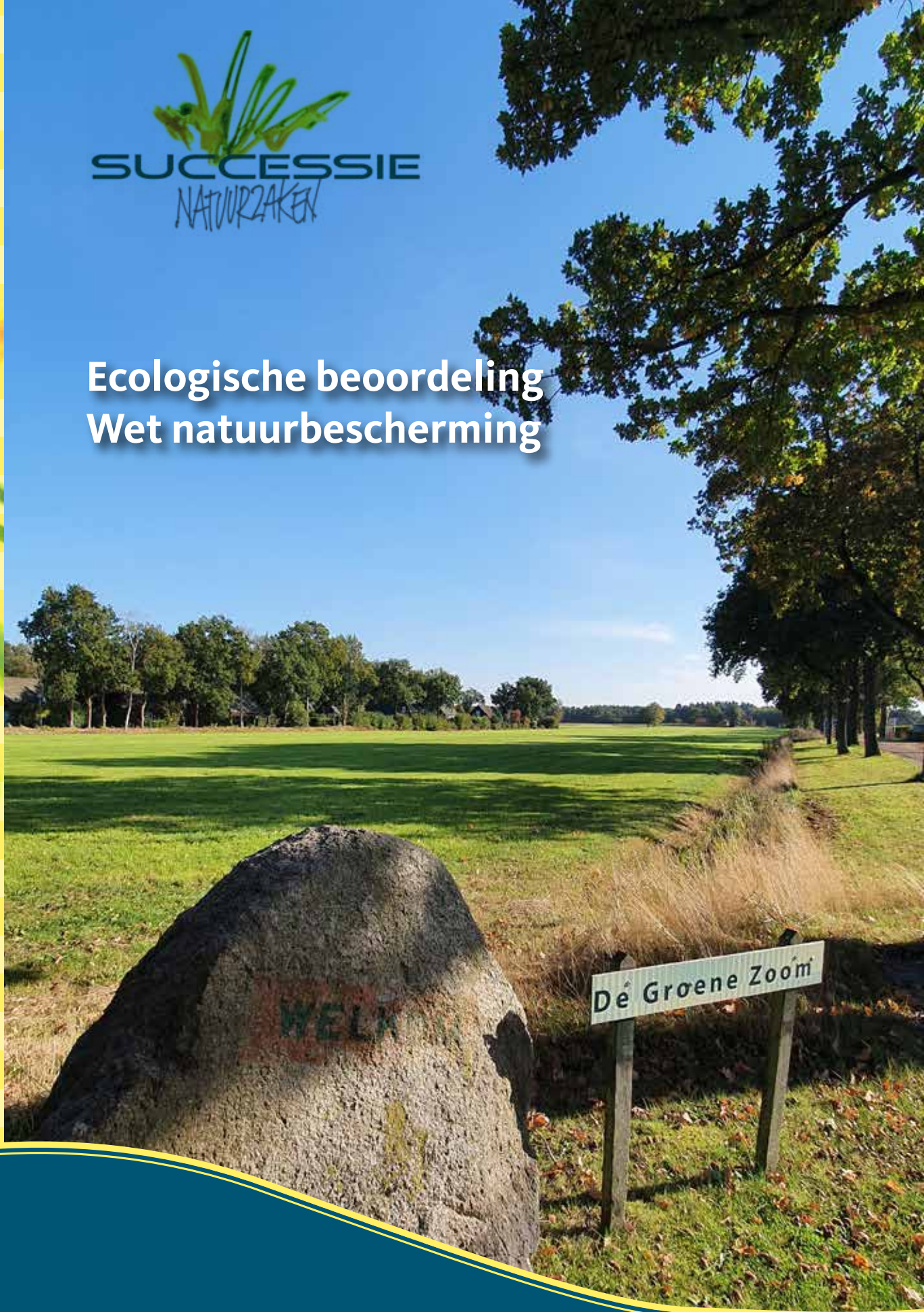

Ecologische beoordeling Wet natuurbescherming

Een ecologische beoordeling ten behoeve van bouw met een bescheiden woonprogramma en een duurzaam energie-initiatief, De Groene Zoom te Boijl.

Ecologische beoordeling Wet natuurbescherming

Een ecologische beoordeling ten behoeve van bouw met een bescheiden woonprogramma en een duurzaam energie-initiatief, De Groene Zoom te Boijl.

Boijl, oktober 2022

In opdracht van:

interra

Ealse Venema

oer de feart 163

8502 cv joure

Tel.: 0513-412 418

Mob.: 06-308 434 38

Email: ealse@interra.nl

Uitvoering:

Successie Natuurzaken

Ds. v.d. Veenweg 5A

9264 TA Earnewald

Tel.: 06-22600985

Email: info@successienatuurzaken.nl

Contactpersoon:

Dhr. Nico Minnema

Auteur en veldwerkzaamheden (12 oktober 2022):

Dhr. Meino Zondervan

Tel. 06-41548096

Email: meino.zondervan@gmail.com

Gecontroleerd door:

Dhr. Jan Brandt Wiersma

Omslagfoto: Impressie van het plangebied.

Inhoudsopgave

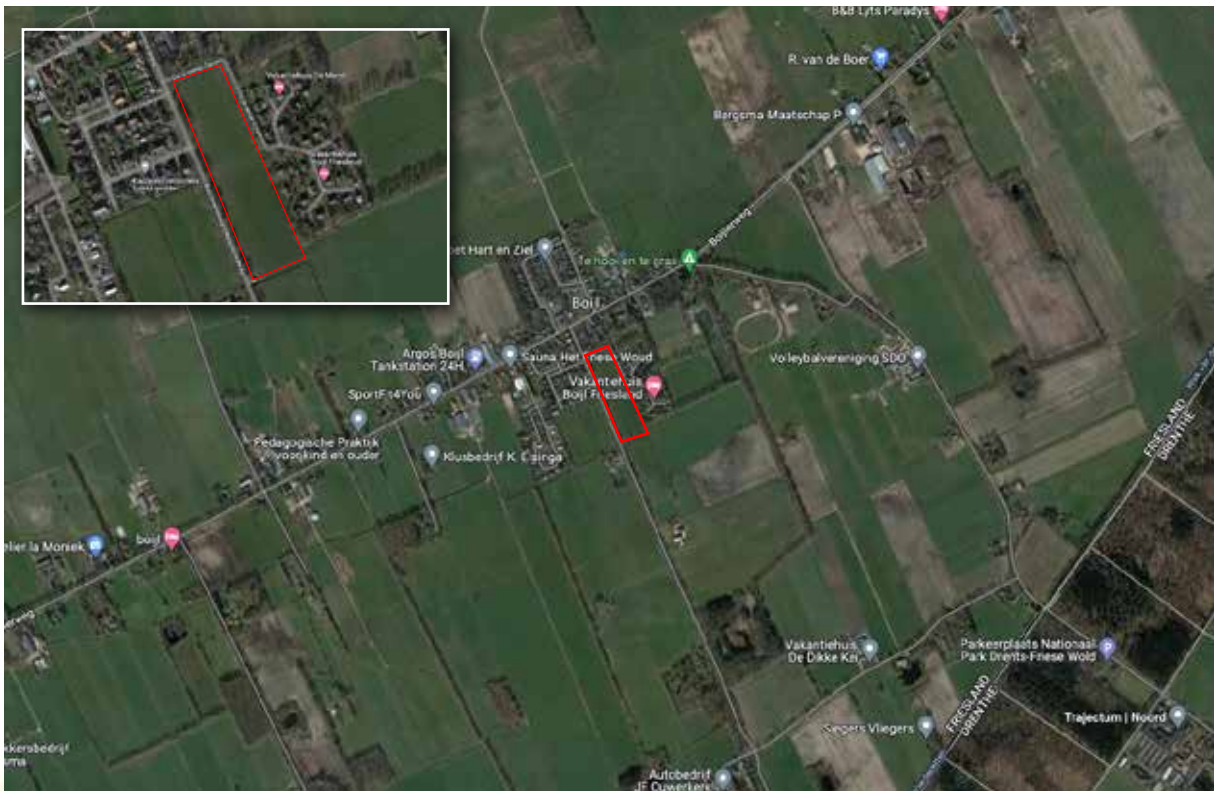
1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Gebied- en planbeschrijving	5
2. Onderzoeksmethodiek	7
3. Algemene verbodsbepaling Wet natuurbescherming (Wnb)	7
4. Toetsing gebiedsbescherming	7
4.1 Natura 2000	7
4.2 Natuurnetwerk Nederland	8
4.3 Provinciaal beschermde gebieden	8
5. Toetsing soortenbescherming	9
5.1 Flora.....	9
5.2 Zoogdieren.....	9
5.2.1 Vleermuizen	9
5.3 Broedvogels	10
5.3.1 Jaarrond beschermde nesten.....	10
5.3.2 Overige broedvogels (niet jaarrond beschermde nesten)	10
5.4 Amfibieën en reptielen	11
5.5 Vissen	11
5.6 Ongewervelden.....	11
6. Toetsing Houtopstanden	11
7. Conclusie flora en fauna quickscan	12
8. Literatuurlijst	13

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer Coöperatie Boijl Energieneutraal U.A. is voornemens het terrein opnieuw in te richten middels de bouw met een bescheiden woonprogramma en een duurzaam energie-initiatief, De Groene Zoom te Boijl. (figuur 1). Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving. In opdracht van de initiatiefnemer heeft Ealse Venema (Interra), Successie Natuurzaken gevraagd een ecologische beoordeling uit te voeren om duidelijkheid te verschaffen of het geplande planvoornemen al dan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming.

De toetsing bestaat uit een onderzoek gebaseerd op het onderdeel soortbescherming. Hierbij ligt de focus op beschermde flora en fauna waarvan redelijkerwijze kan worden verwacht dat deze voor kunnen komen in het plangebied. Aangaande aanwezige beschermde soorten wordt verder ingegaan op mogelijk negatieve effecten van de werkzaamheden op deze soorten. Tevens wordt er inschatting gemaakt van de eventuele effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde natuurgebieden (waaronder Natura-2000 en EHS/NNN-gebieden) in de omgeving en houtopstanden. De voorliggende rapportage weergeeft de resultaten en het advies op basis van het uitgevoerde onderzoek.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood omlijnd). Bron: Googlemaps

1.2 Doel

Het doel van deze ecologische beoordeling is inzicht verschaffen van de mate waarin het planvoornemen van invloed is op de natuurwaarden van het plangebied en zijn “directe omgeving”. Deze kennis is de basis voor de aanbeveling over eventueel te nemen vervolgstappen om overtredingen onder de Wet natuurbescherming te voorkomen.

De ecologisch toetsing scheidt, voor zover mogelijk, duidelijkheid over de volgende vraagstellingen:

1. Komen er binnen invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkeling, onder de Wet natuurbescherming, beschermde soorten voor?
2. Bevinden zich binnen de invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkeling beschermde natuurgebieden?
3. Wat zijn de mogelijke effecten, zowel tijdens als na realisatie van het plan, op de eventueel aanwezige beschermde soorten en natuurgebieden?
4. Middels welke vervolgstappen kunnen bij de realisatie van het plan eventuele overtredingen onder de Wet natuurbescherming vermeden, dan wel verzacht worden?

Indien van toepassing worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en, indien noodzakelijk, aanvullend onderzoek. Voor het eventuele aanvullende inventarisatieonderzoek werkt Successie Natuurzaken volgens de daarvoor lenende protocollen die door Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO) zijn opgesteld en/of volgens de kennisdocumenten van Bij12. Wanneer negatieve effecten op beschermde soorten en/of -gebieden te verwachten zijn is ontheffing en compensatie mogelijk vereist.

1.3 Gebied- en planbeschrijving

Het plangebied betreft perceel: NWDo2-P-1126 met een oppervlakte van 19.180 m² volgens de Kadastrale kaart. Het plangebied betreft een graslandperceel ten zuiden van het dorp Boijl en ligt deels binnen de bebouwde kom. Aan de noord- en oostzijde grenst het plangebied aan de bebouwde kom. Aan de westzijde deels in de bebouwde kom en gescheiden door een droge greppel met daarachter een bomenrij van zomereiken en een rijbaan. Aan de oostzijde eveneens een droge greppel en rij zomereiken alvorens de bebouwing begint. Aan de zuidzijde loopt een smalle watergang langs de rand van het perceel (*figuur 2 tm 5*).

De initiatiefnemer is voornemens het terrein opnieuw in te richten middels de bouw met een bescheiden woonprogramma.

Figuur 2. Het plangebied bekeken vanuit de zuidwesthoek.

Figuur 3. Een droge greppel, zomereiken en rijbaan langs de westzijde van het plangebied.

Figuur 4. Een smalle watergang (zuidzijde) met rechts het plangebied.

Figuur 5. De oostzijde van het plangebied grenzend aan de bebouwde kom.

2. Onderzoeksmethodiek

In opdracht van Ealse Venema (Interra), heeft Successie Natuurzaken middels een ecologische beoordeling het planvoornemen getoetst aan de Wet natuurbescherming. De toetsing bestaat uit twee onderdelen: een deskresearch en een veldbezoek. Middels een deskresearch wordt er onderzoek gedaan naar mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Tevens wordt duidelijk of het planvoornemen al dan niet binnen de invloedssfeer van een beschermd natuurgebieden vallen. Middels een veldbezoek (12-10-2022) is via een visuele inspectie een inschatting gemaakt of het plangebied en directe omgeving geschikt leefgebied is voor beschermde soorten en of de mogelijke effecten van het planvoornemen, negatief uit kunnen pakken op het leefgebied van deze soort(en).

3. Algemene verbodsbepaling Wet natuurbescherming (Wnb)

De ecologische wet en regelgeving is in de Wet natuurbescherming (Wnb) in grote lijnen onderverdeeld in soortenbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden. De wet is gericht op het ontwikkelen en beheren van natuur om de biologische diversiteit te behouden en te herstellen. Tevens heeft het als doel om de cultuurhistorische en maatschappelijke functies van natuur in stand te houden (Ministerie van Economische Zaken, 2017).

4. Toetsing gebiedsbescherming

Beschermde gebieden zijn op te delen in Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland en provinciaal beschermde gebieden als ganzenrust en -slaapgebieden en weidevogelkans en -compensatiegebieden.

4.1 Natura 2000

Het plangebied valt buiten Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld in de provincie Drenthe. Negatieve effecten door externe werking door trillingen, geluid en oppervlakte verlies zijn gezien de afstand (± 2 kilometer) tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Drents-Friese Wold & Leggelderveld) grotendeels uit te sluiten (*figuur 6*).

Figuur 6. Ligging plangebied (rode ster) t.o.v. Natura 2000-gebied. Bron: kaartenkijldoos

Stikstofdepositie

Projecten waarbij stikstofuitstoot wordt verwacht, worden getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000. Enkele instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld zijn gevoelig voor stikstofdepositie.

Sinds 1 juli 2021 is sprake van een bouwvrijstelling voor projecten. Deze vrijstelling geldt voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten. De vrijstelling geldt niet voor de gebruiksfase van wat wordt gebouwd of aangelegd. Dat betekent bijvoorbeeld dat nog steeds een natuurvergunning nodig kan zijn voor de stikstofdepositie die wordt veroorzaakt door het verkeer op een aan te leggen weg of andere redenen die in de gebruiksfase een toename van stikstofdepositie tot gevolg hebben (aanpakstikstof, 2021). Een stikstofcalculatie moet uitwijzen of dit het geval is.

Het planvoornemen is de bouw van een bescheiden woonprogramma met een duurzaam energie-initiatief. Na realisatie wordt er toename in verkeersaanrekening verwacht. Gezien de relatief korte afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Drents-Friese Wold & Leggelderveld), is het onduidelijk of er sprake is van stikstofdepositie t.o.v. het Natura 2000-gebied. Echter, bevoegd gezag bepaald of een stikstofcalculatie al dan niet vereist is.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Een ingreep op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) moet worden getoetst op de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarbij gaat het om de uitwisselingsmogelijkheden van het NNN (verbindende functie), de natuurlijke eenheid, aaneengesloten functie en om de kwaliteit van het NNN en het leefgebied van soorten. Het plangebied valt buiten de begrenzing van het NNN (*figuur 7*). Negatief effect op NNN is niet aan de orde.

Figuur 7. Ligging plangebied (rode ster) t.o.v. NNN-gebied (oranje). Bron: kaartenkijldoos.

4.3 Provinciaal beschermde gebieden

Het plangebied is niet aangewezen als ganzenrust- en foerageergebied of weidevogelkans-/weidevogelkerngebieden (Kaartenkijldoos Provincie Fryslân). Om deze reden is negatief effect niet aan de orde.

5. Toetsing soortenbescherming

Vanuit de Wnb is de soortbescherming verdeeld in de drie categorieën: vogels, overige Europees beschermde soorten en andere nationaal beschermde soorten. Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Europees beschermde soorten genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten. Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Europees beschermde soorten. Naast de beschermde soorten dient men de 'Zorgplicht' in acht te houden. Dit houdt in dat ongeacht of dier- en plantensoorten beschermd zijn, eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de instandhouding van de soort(en) en zijn habitat (Ministerie van Economische Zaken, dec. 2016).

Bij de toetsing soortenbescherming wordt getoetst of mogelijk aanwezige beschermde soorten binnen de invloedssfeer van het planvoornemen al dan niet hinder kunnen ondervinden van het plan.

5.1 Flora

Er zijn tijdens het veldbezoek geen wettelijk beschermde plantensoorten aangetroffen. Aangetroffen flora zijn o.a. boterbloem, grassoorten, pitrus, perzikkruid, klaver. Op basis van de verspreidingsgegevens en het ter plaatse aanwezige habitat wordt er geen beschermde flora binnen het plangebied verwacht. Overtreding van een verbodsbepaling binnen de wnb op het onderdeel flora is daarmee uitgesloten.

5.2 Zoogdieren

In de ruime omgeving zijn waarnemingen bekend van diverse beschermde soorten als de eekhoorn, das en boomarter. Bij het veldbezoek zijn geen beschermde waarden als vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen in en in de directe omgeving van het plangebied.

In het projectgebied zijn vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt, te verwachten. Dit zijn onder andere mol, haas, steenarter, huisspitsmuis, bosspitsmuis spec., bosmuis of rosse woelmuis. Bij het voornemen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren verstoord worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Fryslân automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht.

5.2.1 Vleermuizen

Alle 20 vleermuissoorten in Nederland zijn beschermd in de Wet natuurbescherming. Hierbij gaat het om de bescherming van verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foeragegebieden.

Verblijfplaatsen

Het plangebied betreft een graslandperceel met grotendeels bomen langs de randen. De bomen langs de buitenzijde van het plangebied zijn geïnspecteerd op holten, scheuren en loszittend schors welke in potentie verblijfplaatsen kunnen bevatten van boombewonende vleermuizen. In de bomen zijn spechtenholtes aangetroffen. De bomen blijven echter onaangetast met het planvoornemen. Daarmee is verstoring van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen echter niet geheel uitgesloten. Het is namelijk aannemelijk dat er meer licht zal worden toegepast in het plangebied. Om lichtverstoring te voorkomen, dient men te voorkomen dat de bomen met licht beschenen worden. Dit kan door lichtbronnen naar beneden te plaatsen en armaturen om de lichtbronnen te plaatsen.

Het plangebied ligt deels binnen de bebouwde kom. De gebouwen liggen buiten de invloedssfeer van

het planvoornemen. Verstoring van potentiële verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zijn daarmee uitgesloten.

Vliegroute

Aan de zuidzijde bevindt zich een smalle watergang langs het plangebied die gebruikt kan worden door de watervleermuis als (essentiële) vliegroute (*figuur 4*). Vleermuizen zijn zeer gevoelig voor licht. Lichtverstrooiing naar de watergang kan effect hebben op de functie van de vliegroute. Het is daarom van belang lichtverstrooiing richting de watergang te voorkomen. Hetzelfde geldt voor bomenrijen langs de randen binnen de invloedssfeer van het plangebied. Deze vormen lijnvormige elementen in het open landschap die mogelijk door vleermuizen in gebruik zijn als vliegroute.

Figuur 8. De zomereiken vormen lijnvormige elementen als mogelijke vliegroute voor vleermuizen.

Foerageergebied

In de omgeving van het plangebied bevinden zich watergangen, bomen en bosschages welke prima kunnen dienen als foerageergebied voor soorten als de ruige- en gewone dwergvleermuis en de watervleermuis. Dit geldt eveneens voor de laatvlieger die goed gedijt in half open landschap. Men dient om deze redenen in het kader van de zorgplicht een toename van verlichting rondom het plangebied zo veel mogelijk te beperken om verstoring van foeragerende vleermuizen te voorkomen.

5.3 Broedvogels

5.3.1 Jaarrond beschermde nesten

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich bomen/bosschage. Er zijn tijdens het veldbezoek (12 oktober 2022) geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen en kunnen worden uitgesloten.

5.3.2 Overige broedvogels (niet jaarrond beschermde nesten)

Naast jaarrond beschermde nesten kunnen er tijdens het broedseizoen (grofweg 15 mrt. t/m 15 juli) broedvogels in het plangebied broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Het betreft o.a. wilde eend en scholekster. Tijdens het veldbezoek werden geen vogels aangetroffen wegens afwezigheid in het huidige seizoen. Voor soorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is, dient men rekening te houden met het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Dit houdt in dat er geen wezenlijke verstoring mag plaatsvinden, waardoor de vogel het nest verlaat.

5.4 Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen waargenomen in het plangebied. In de ruime omgeving komen diverse beschermde amfibieën voor als de alpenwatersalamander, boomkikker en kamsalamander. Voor deze soorten ontbreekt echter geschikt leefgebied binnen de invloedssfeer van het planvoornemen.

Het terrein is geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende amfibieën (b.v. bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander). Voor deze soorten geldt een vrijstelling. Echter, te allen tijde is de Zorgplicht van kracht. Daarnaast worden er in het gebied op basis van het ter plaatse aanwezige habitat geen reptielen (als bijv. de levendbarende hagedis, ringslang en hazelworm) in het plangebied verwacht. Overtreding van een verbodsbepaling binnen de wnb op de onderdelen amfibieën en reptielen is daarmee uitgesloten.

5.5 Vissen

Een negatief effect op vissen wordt uitgesloten omdat er geen watergangen worden aangetast door het beoogde planvoornemen en er geen beschermde vissoorten in de directe omgeving van het plangebied worden verwacht.

5.6 Ongewervelden

In en rond het plangebied komen geen wettelijk beschermde ongewervelden voor. Dit wordt geconcludeerd op basis van de verspreidingsgegevens en het ontbreken van kritische habitats in de directe omgeving. Voor beschermde libellen ontbreken kritische habitats als verlandende waterlopen met waardplanten als bijvoorbeeld de krabbenscheer. Overtreding van een verbodsbepaling binnen de wnb op het onderdeel ongewervelden is daarmee uitgesloten.

6. Toetsing houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Binnen het planvoornemen worden geen bomen gekapt welke onderdeel zijn van een houtareaal of bomenrij als bovengenoemde. Er is derhalve geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

7. Conclusie flora en fauna quickscan

De initiatiefnemer Coöperatie Boijl Energieneutraal U.A. is voornemens het terrein opnieuw in te richten middels de bouw met een bescheiden woonprogramma en een duurzaam energie-initiatief, De Groene Zoom te Boijl. Uit de toetsing Wet natuurbescherming onderdelen gebiedsbescherming en houtopstanden is naar voren gekomen dat er binnen deze onderdelen geen overtreding van de Wet natuurbescherming worden verwacht. Echter is het onduidelijk of sprake is van stikstofdeposities t.o.v. het planvoornemen op kwetsbare instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000. Het is aan bevoegd gezag om een overweging te maken of een stikstofcalculatie al dan niet vereist is.

Het planvoornemen is getoetst op het onderdeel soortenbescherming. Op basis van de ter plaatse aanwezige omstandigheden en verspreidingsgegevens wordt niet verwacht dat het planvoornemen tot een overtreding van een verbodsbepaling zal leiden omtrent beschermde ongewervelden, vissen, amfibieën, reptielen en flora.

Tijdens het broedseizoen (grootweg 15 mrt. t/m 15 juli) kunnen broedvogels in het plangebied broeden waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. Voor deze soorten dient men rekening te houden met het feit dat ieder nest, mits op dat moment in gebruik, beschermd is. Dit houdt in dat er geen wezenlijke verstoring mag plaatsvinden, waardoor de vogel het nest verlaat. Daarom wordt aangeraden buiten het vogelbroedseizoen te werken. Indien men voornemens is binnen het vogelbroedseizoen te starten met de werkzaamheden, dan wordt aangeraden het plangebied vooraf te checken op (potentiële) broedgevallen door een deskundig ecooloog.

In de bomenrij rondom het plangebied komen mogelijk beschermde vleermuisverblijfplaatsen voor. Daarnaast kunnen deze landschapselementen worden gebruikt als vliegroute. Om deze reden is het van belang te voorkomen dat deze bomenrijen met licht beschenen worden. Indien dit niet mogelijk is, is nader onderzoek noodzakelijk, waarop kan worden bepaald of er al dan niet een ontheffing nodig is.

Verder dient men tijdens de uitvoer van de werkzaamheden rekening te houden met de Zorgplicht (Artikel 1.11 wnb). De Zorgplicht geldt voor elke soort/individu in Nederland. Dit houdt in dat men tracht schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan door een werkwijze te hanteren waarbij dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop. Lichtverstrooiing naar omliggend gebied dient te worden voorkomen i.v.m. vliegroute(s) en foeragerende vleermuizen.

8. Literatuurlijst

Ministerie van Economische Zaken, 2017. Wet natuurbescherming (16 december 2015). [Online] Beschikbaar op: <http://minez.nederlandsesoorten.nl/content/wet-natuurbescherming-16-december-2015>

Ministerie van Economische Zaken, dec. 2016. Soortenbescherming bij, Den Haag: Ministerie van Economische Zaken.

Stibbeblog, 2016. De Wet natuurbescherming: wanneer is sprake van een verstoring van een vogel die van wezenlijke invloed is?. [Online]

Beschikbaar op: <http://www.stibbeblog.nl/all-blog-posts/environment-and-planning/de-wet-natuurbescherming-wanneer-is-sprake-van-een-verstoring-van-een-vogel-die-van-wezenlijke-invloed-is/>

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=14fdb7eae5844c47914of89c88abddd3>
(Kaartenkijksdoos provincie Fryslân)

<https://www.vleermuis.net/vleermuizen-en-bescherming/verblijfplaatsen>

<https://www.natura2000.nl/gebieden/drenthe/drents-friese-wold-leggelderveld>

<https://www.natura2000.nl/gebieden/drenthe/drents-friese-wold-leggelderveld/drents-friese-wold-leggelderveld-doelstelling>

BIJ12 rapporten:

Diverse soorten

Geraadpleegde websites:

Waarnemingen.nl

Verspreidingsatlas.nl

Telmee.nl

Google.maps.nl

Zoogdiervereniging.nl